

HANDLAGET

Hemslöjdsföreningen
SÖRMLAND

Kom med oss i sommar!

Efter en lång vinter står våren och sommaren äntligen för dörren. Tussilago, krokus, snödroppar, blåsippor, vitsippor och knoppande träd trängs om utrymmet i naturen och i rabatter. För oss i Hemslöjdsföreningen Sörmland ger detta ny slöjdinspiration och vi har blivit inbjudna till flera olika marknader och festivaler.

Nu söker vi dig som är intresserad att delta med din slöjd och visa vad du slöjdar. Kanske kan du även instruera besökarna i någon slöjdteknik?

Vid varje evenemang kommer det att finnas någon från styrelsen som berättar om hemslöjd i Sörmland. Vi kommer att ha både slöjddemonstrationer och prova-på-slöjd med material och verktyg ur våra slöjdlådor.

Du kan vara med hela dagen eller några timmar. Självklart finns tid att uppleva marknadsvimlet eller andra aktiviteter också. Resersättning utgår, men vi uppmuntrar samåkning när det är möjligt.

Vi kommer bl.a. att finnas på Gammel-dags marknad i Malmköping, Kreativ marknad i Stallarholmen, Stendörrens skärgårdsmarknad och på Ullfestivalen i Sparreholm. Fler evenemang och mer info hittar du i kalendariet.

Välj bland evenemangen och meddela respektive kontaktperson om du är intresserad av att delta. Sörmlands museum erbjuder också en mängd kurser länet runt, bland annat ett spännande 2-veckors hantverksläger för dig under 30 år, se kalendariet.

Varmt välkommen att slöjda med oss!

TEXT: HANNA HAGGREN OCH SUSANNE DUAR
FOTO: HANNA HAGGREN

Full fart på Eskilstuna stadsmuseum i sommar!

Konsthandverk, industriformgivning, textil
formgivning, textilt återbruk och Broderi-
akademiens jubileumsutställning visas.

Styrelse 2013

HEMSLÖJDSFÖRENINGEN
SÖRMLANDS STYRELSE 2013-2014

Efter årsmötet i februari består vi av:

- Marianne Fröberg, ordförande, Sparreholm
- Hanna Haggren, vice ordförande, webbansvarig, Nyköping
- Mette Handler, kassör, Malmköping
- Ursula Zinko, ledamot, medlemsansvarig, Nyköping
- Gunilla Jacobsson, ledamot, Sparreholm
- Carin Ingelman, ledamot, Bettna
- Anny Liivamäe, suppleant, Nyköping
- Åsa Nordqvist, suppleant, Katrineholm
- Susanne Boussard, suppleant, webbansvarig, Sparreholm
- Susanne Duar, suppleant, redaktör Handlaget, Eskilstuna
- En vakant suppleanttjänst

Valberedningen består av:

- Kerstin Thollander, Katrineholm
- Harriet Karlsson, Eskilstuna
- Kerstin Lindell, Flen

För dig mellan 8-12 år

Slöjdklubbsskollo

Gör något kul - slöjda och skapa tillsammans med andra barn!
Vi täljer och tovar och böjer järntråd till roliga och fina saker.

TID: 24 - 27 juni, 9.00 - 12.00

PLATS: Sundby park i Strängnäs.

HANDLEDARE: Stefan Lomner.

PRIS: 300 kr. Material och mellanmål ingår.

ANMÄLAN: Senast 10 juni.

till Hemslöjdskonsulent Helena Åberg

helen.a.berg@dill.se tel 0155-245727/0709-461526

Välkommen!

SÖRMLANDS
MUSEUM

En del av
Landstinget Sörmland

i samarbete med Strängnäs kommun
och Hemslöjdsföreningen Sörmland

Lars Aldéns hårslöjdsfond

Lars Aldén (1929-2000) var lantbrukare, uppfinnare och politiker uppväxt och verksam på gården Väderbrunn utanför Nyköping. Han var även en stor ambassadör för den hårda slöjden och ägnade sig själv mycket åt smide och svarvning. Lars Aldén satt under många år i styrelsen för Hemslöjdsföreningen Sörmland. Vid mängder av tillfällen deltog han med sin svarv eller sin egenhändigt byggda smedja, som han drog på en traktor, och demonstrerade sitt hantverk. De föremål han tillverkade sålde han inte, utan istället gav han bort dem till människor med uppmaning att betala valfritt belopp till den hårslöjdsfond han skapat och som hemslöjdsföreningen förvaltar. Hans tanke var att när fonden fått tillräckligt mycket kapital skulle den ge utbildningsstipendium till unga eller äldre som "är på väg", som han uttryckte det. Innan Lars Aldén hastigt gick bort i början av 2000 hade han samlat in närmare 200 000 kronor. Han hade då delat ut ett stipendium.

UR STATUTERNA FÖR LARS ALDÉNS HÅRSLÖJDSFOND

Stipendiet delades senast ut under Gammaldags Marknad i Malmköping 2010, och jag var den glade mottagaren. Det kändes ärofyllt och var en stor uppmuntran, icke minst som erkännande av - och tro på - att det går att byta riktning i livet i mogen ålder.

Jag hade tidigare läst i Hemslöjden (1998/1) om Sveriges enda skidmakare, Bo Östergren i Jokkmokk. Stipendiet - och Bo med sin stora gästfrihet - gav mig möjligheten att tillbringa en vecka i hans verkstad juli 2011.

Det blev en stor och berikande upplevelse. Jag lärde mig mycket om att framställa skidor som man kan ta sig fram på i djup lössnö. Det blev också många samtal vid köksbordet, om skog och trä, "skidmaking" och friluftsliv, glädje och sorger med att vara egenföretagare och livet i allmänhet. Vi utnyttjade alla dyg-

Det hela börjar med en kvistfri bräda som kapas och hyvlas, limmas samman med flera bräder och sedan sågas upp till tunna lameller.

Lamellerna limmas i egen-tillverkad limpress.

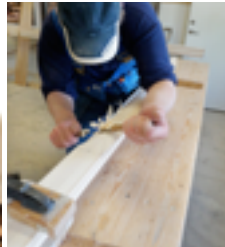
Skidtoppen är greppvänlig att dra skidorna efter sig över barmarksfläckar.

Sommarföre!

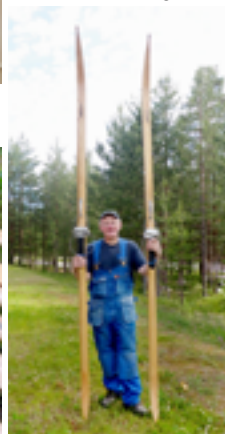
Varje skida är uppbyggd av 6-8 lameller. Skidornas sula är av björk med kanter av hickory, medan kärnan är av björk och gran för att ge minskad vikt.

Skidorna formas med bandkniv samt behandlas med tjära och linolja.

Traditionell bindning.

Bo med egentillverkade skogsskidor, 3,30 m långa!

nets ljusa timmar där norr om polcirkeln. Bland alla gästfria människor jag mötte var fågelsnidaren Kjell Wågberg vars vackra fåglar kunde skådas på Liljevalchs i somras.

Stipendiet räckte också till en kurs på Capellagården på Öland - varje krona blev till ny kunskap; tack för det! **Nu är det snart dags igen** för Lars Aldéns hårslöjdsstipendium att åter delas ut den 25 maj under Gammaldags Marknad i Malmköping. Kom gärna och fira detta!

TEXT OCH FOTO: METTE HANDLER

Täljakademin

täljakademi
SÖRMLANDS
PROTECTOR ARBETA TRÄ MED KÄRANDE VERKTYG

YXFÄLLNING

Den 20-21 april samlades Täljakademin för att förkovra sig i yxfällning. Roald Renmälmo från Norge visade oss hur man fäller träd, kapar rakt med yxa och sedan spräcker stocken. Vi fick lära oss vikten av att olika yxtyper används till olika moment och Roald visade oss olika arbetsmoment som har glömts bort. Till exempel att aska vilket man gör då ett V-format spår först huggs

i hela stockens längd. Sedan påbörjar man klyvningen genom att hugga med yxa i askspåret. Sedan slår man ner kilar i spräckspåret. Man fortsätter med yxa klyva stocken mer och mer medan kilarna successivt slås ner allt djupare. Man ser till att stocken spricker ner till mörgen innan man sedan vänder stocken och gör likadant från andra sidan. Deltagarna arbetade hårt för att spräcka de tre stockarna. För Roald gick det betydligt snabbare. Det var tydligt att han var en *vishoggen karl* (en man som med stor skicklighet kan hantera en yxa, enligt 1646 års norska ordbok).

TEXT: URSULA ZINKO

FOTO: CARL CRAFOORD LASÄTTER GÅRD

Roald Renmälmo visar hur man askar. Man gör ett spår, vilket kallas för askspår.

UTSTÄLLNING OM ULL PÅ NYNÄS SLOTT

Hellye - eller? Hantverksmaterial och industriprodukt. Ull är ett material med många möjligheter, men vad händer när vi blandar ullen med syntetmaterial i jakt på lättskötta, billiga kläder? Och hur utnyttjar vi ullens egenskaper på bästa sätt för oss och för miljön? Öppet helger 4/5-16/6 och 24/8-29/9 kl 10-16. Öppet dagligen 22/6 - 18/8, kl 10-16. Workshop med tema ull varje onsdag mellan 22/6 - 18/8, kl 13-16. Arr Sörml. museum. För aktuellt program se www.sormlandsmuseum.se

TEXT: KARIN EDLUND

Länet runt

ESKILSTUNA

Nu är det snart slut på våra slöjdrträffar och drop in kvällar som vi haft på prov under våren på Studieförbundet vuxenskolan. De mest välbesökta slöjdrträffarna har varit de med sashiko, ull och kraka. Vi avslutar våren med en drop in kväll 21 maj. Sedan får vi utvärdera hur det varit och hur vi gör i höst.

Stickakademin har också varit i farten och bl.a. haft en workshop och föreläsning i februari med Annemor Sundboe i dobbelstrikking. Vill du slöjda med oss i Eskilstuna, hör av dig till Susanne Duar, 073-760 96 19.

TEXT: SUSANNE DUAR

TROSA

För första gången har det under våren hållits slöjdrträffar i Trosa tack vare eldsjelen Fransisca Sastre. I biblioteket på torget har man bland annat kunnat prova på luffarslöjd. Vi hoppas förstås att det

blir fler träffar framöver. Hör av dig till Fransisca, 070-728 27 68, för att få inspiration och dela med dig av idéer om kommande teman.

TEXT: SUSANNE DUAR

FLEN

Den 13 april var det handledarträff i Flen. På träffen bekantade vi oss med föreningens slöjdlådor samt gjorde inredning och märkte upp verktyg. Vi slöjdade verktygsfodral, väskor och nåltovningsplattor. Under våren har det även arrangerats workshop i Täljakademin i Flen, samt olika slöjdrträffar på teman som tvåändsstickning, påskpynt och det populära temat gör klart dina ofullbordade slöjdalster.

TEXT: HANNA HAGGREN

KATRINEHOLM

På kulturhuset i Katrineholm har det under våren varit flitigt med slöjdrträffar och stickcaféer. Under maj månad har ni möjlighet att prova på flerfärgsvirkning och njuta av stickning och fika. Ta er en titt i kalendariet på tider och datum.

Överst: Sashikoslöjd. Nederst: Kraka.
Foto: Susanne Duar.

Kom ihåg Katrineholmsveckan v. 32 då Katrineholm fylls av olika aktiviteter. Självklart kommer Hemslöjdsföreningen att synas. För kontaktuppgifter gå till kalendariet.

TEXT: SUSANNE DUAR

Spinnverkstan i Hölö kyrkskola

Karin Söderberg spinner med sonen.

Från Täby i norr till Trosa i söder och från Sparreholm i väster till Mörkö i öster kommer kvinnor till Hölö kyrkskola för att karda, spinna, väva eller sticka på tisdagskvällarna. I kyrkskolan håller ett lantligt kulturcentrum på att ta form. Här finns Hölö- Mörkö hembygdsförening, Sörmlandskustens Konst- och hantverksförening där Spinnverkstan ingår, konstnärateljéer, en liten butik och ett föreningsdrivet café som är öppet i samband med utställningarna i Gula Salen.

Textilläraren Lena Hansjons och Elisabeth Ydrén disponerar den före detta slöjdsalen under takåsarna. Där håller de på att bilda ett hantverksskollektiv för att klara hyran och ge intresserade en plats för eget skapande. Lena förklarar att ledordet för verksamheten är att lära och inspireras av varandra. Elisabeth poängterar hantverkets betydelse: "Att arbeta med händerna tror jag påverkar både hjärna och hjärta." Hon anser också att det är viktigt att skapa ett hållbart samhälle och ta hand om den ull som annars kanske kastas bort.

Förutom att karda, spinna och väva har man haft en linprojekt där man hjälpts åt med linberedningens alla stadier. Resultatet av linprojektet och spinnverkstans verksamhet visades på den uppmärksammade utställningen "Handspunnet" i Gula Salen hösten 2012. Som kronan på verket tronade en Tullgarnsvävstol mitt i salen där Lena Hansjons satt och vävde damast. För att hitta ett Tullgarnsinspirerat mönster att väva upp begav sig Lena och Elisabeth till Tullgarns slott. Ett dekorativt balkongräcke på Tullgarns slott blev utgångspunkt för ett mönster till en damastväv som Lena och Susanne Kallstenius fått tillåtelse av hovet att kalla Tullgarnsmönstret. Marianne Särkinen var den som vidareutvecklade

Tullgarnsmönster.

mönstret för stickning med olika mönster-rapporter och maskantal.

Spinnverkstan håller nu på att göra en skärmställning om sin verksamhet både för biblioteken i Järna och Trosa och för Kyrkskolan. I höst planeras en ny stor textilutställning där. "Det är roligt att se hur olika trådar vävs ihop i ett härligt samarbete där det ena ger det andra", säger Lena.

Nya deltagare har tillkommit, bland annat stickkonstnären Agneta Söderberg som skapat en hel barnkollektion av plagg stickade i tvåändsstickning i mycket tunt garn. I spinnverkstan finns plats för både meditativt spinnande, kontakt, kreativitet, improviserat lärande och utbyte av idéer. Men det behövs eldsjälarna som Lena Hansjons och Elisabeth Ydrén som håller ihop alla trådar.

TEXT OCH FOTO: ANNIKA EKBERG ORTLER

Kalendarium

facebook

Vi finns på facebook.com
Sök på Hemslojd i Sörmland

MAJ

13/5 Stickcafé, Katrineholm, Kulturhuset Ängeln, Djulögatan 27, kl. 16.30-19.00

18/5 Sticka sockor med Stickakademin, Tysberga, Nynäs slott, kl. 10.00-16.00. Workshop- ledare Agneta Söderberg. Kostnad: 100 kr för medlemmar, 150 kr övriga, inkl. fika. Anmälan senast 15/5 till: Anna.Persson@dll.se.

19/5 Nynäs vårmärnad, Tystberga, Nynäs slott, kl. 12.00-16.00. Tema: Slöjd, trädgård och byggnadsvård. Verktygslöppis och prova-på-aktiviteter med Hemslojdsföreningen. Kontakt: Carin Ingelman, 070-614 92 95, cariningelman@telia.com

21/5 Drop in slöjdväll - avslutning, Eskilstuna, Rothoffsparken alt. Studieförbundet vuxenskolan, Kungsgatan 10, kl. 18.00-20.00. Ta med ditt slöjdande. Vid fint väder Rothoffsparken, vid regn SV. Kod: 4850. Kontakt: Elisabeth Johansson, 070-585 60 93

22/5 Stickcafé, Stallarholmen, Gula industrihuset, vävateljén, kl. 18.30-21.00. Tema: Inspireras till stickning. Kaffe till självkostnadspris. I samarbete med Drömfabriken. Kontakt: Catarina Bäck 070-894 05 23

22/5 Slöjdräff - Tälja till trädgård och hem i färskt trä, Nyköping, Studieförbundets lokal Fiskgjusen, Brunnsgatan 5, kl. 18.30-20.30. Vi täljar planteringsstöd, såpinnar, skedar, omrörare och annat användbart i trädgård och hem. Handledare: Hanna Haggren, 070-272 35 06, hannahaggren@hotmail.com

25/5 Gammeldags marknad, Malmköping, Sörmlandstorget, kl. 10.00-16.00. Tema: Lek och fritid. Hemslojdsföreningen har slöjddemonstrationer, prova-på-aktiviteter och stipendieutdelning ur Lars Aldéns hårdslöjdsfond. Kontakt: Marianne Fröberg, 070-301 68 22, info@slojdisormland.se

27/5 Slöjdräff, Katrineholm, Kulturhuset Ängeln, Djulögatan 27, kl. 16.30-19.00. Tema: Flerfärgsvirkning

29/5 Hantverksläger för dig under 30, Katrineholm, Ungdomsgården Perrongen, Gamla Lokstallarna, kl. 17.00. Tema: Kompost av sly. Hantverksläger fortsätter v. 25 + 26. Anmälan till: Emma Hellström, 076-721 88 80, emma.s.hellstrom@dll.se eller på [facebook.com/Do-it-yourself-hantverksaktivism](https://www.facebook.com/Do-it-yourself-hantverksaktivism). Arr Sörmlands Museum och Katrineholms kommun

Slöjdräffarna är kostnadsfria för medlemmar och alla ungdomar tom 25 år. Icke medlemmar får prova första gången gratis, därefter kostar det 25 kronor om du inte vill bli medlem. Slöjdmaterial till självkostnadspriset 25 kr finns. Ta gärna med eget material om du har!

JUNI

15-16/6 Växtfärgning, Sparreholm, Gilwellstugan med övernattning och självhushåll. Material tillkommer. Begr. antal platser. Pris 1400 kr, för medlemmar 1200 kr. I samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Anmälan till: Katarina Stenberg, 072-543 07 21

24-27/6 Slöjdklubbskollo för 8-12 år, Strängnäs, kl. 11.00-14.00. Tema: Tälja, tova, böja järntråd till roliga saker. Pris 300 kr/barn. Anmälan (senast 10 juni) till: Helena Åberg, 070-946 15 26, helena.berg@dll.se Arr: Sörmlands museum i samarbete med Strängnäs kommun och Hemslojdsföreningen Sörmland

Vecka 25 + 26 Hantverksläger för dig under 30, Katrineholm, Ungdomsgården Perrongen, Gamla Lokstallarna, Tema: Bygga växt-hus av tegel, trä och glas. Anmälan till: Emma Hellström, 076-721 88 80, emma.s.hellstrom@dll.se eller på www.facebook.com/Do-it-yourself-hantverksaktivism. Arr Sörmlands museum och Katrineholms kommun

29/6 Kreativ marknad, Stallarholmen, kl. 10.00-16.00. Massor av hantverk, design, gamla ting, närodlat, prova-på-aktivitet och Printz marknadscfé. Kontakt: Marianne Fröberg, 070-301 68 22, info@slojdisormland.se

29/6 Jordbrukets dag, Julita gård, Julita, kl. 12.00-16.00. Hemslojdsföreningen visar bl.a. karding och spinning. Kontakt: Carin Ingelman, 070-614 92 95, cariningelman@telia.com

JULI

3/7 Sävkväll, Nyköping, Samling i Studieförbundets lokal Fiskgjusen, Brunnsgatan 5, kl. 17.30. Vi gör utflykt till lämplig sjö att plocka säv i. Säven kommer under några av höstens träffar att flötas till korgar, underlägg och hattar. Ta med badkläder, häcksax och packa fikakorgen. Anmälan: Lisa Lagerlund, pumptorp@telia.com, 070- 671 85 88

4/7 Hantverksdagar, Torshälla, Bergströmska gården, kl. 14.00-17.00. Hantverk, kaffe med dopp och musik. Kontakt: Susanne Duar, 073-760 96 19, susanne.duar@duarenergi.se

11/7 Hantverksdagar, Torshälla, Bergströmska gården, kl. 14.00-17.00. Hantverk, kaffe med dopp och musik. Kontakt: Susanne Duar, 073-760 96 19, susanne.duar@duarenergi.se

14/7 Stendörrens skärgårdsmarknad, Tystberga, Stendörren, kl. 10.00-15.00. Försäljning och visning av hantverk som slätter och gårdsgårdsbygge. Hemslojdsföreningen demonstrerar slöjd och prova på aktiviteter. Kontaktperson: Hanna Haggren, 070-2723506, hannahaggren@hotmail.com

18/7 Hantverksdagar, Torshälla, Bergströmska gården, kl. 14.00-17.00. Hantverk, kaffe med dopp och musik. Kontaktperson: Susanne Duar, 073-760 96 19, susanne.duar@duarenergi.se.

25/7 Hantverksdagar, Torshälla, Bergströmska gården, kl. 14.00-17.00. Hantverk, kaffe med dopp och musik. Kontaktperson: Susanne Duar, 073-760 96 19, susanne.duar@duarenergi.se

AUGUSTI

5-11/8 Katrineholmsveckan, Katrineholm. Hemslojdsföreningen finns på plats, datum ej klart. Kontakta: Åsa Nordqvist 076-363 56 62, asa.nordqvist@hotmail.se

24/8 Ullfestival Pelles nya kläder, Sparreholm, Gästgiveriet, kl. 11.00-15.00. Fårklippning, prova-på-slöjd, försäljning och kaffeservering. Kontakt: Marianne Fröberg, 070-301 68 22 info@slojdisormland.se

HANDKRAFT? JA TACK!

Nu visas idéutställningen *Handkraft? Ja tack!* – Om ungas slöjd och hantverk i en konsumtionstrött värld på Stockholms länsmuseum. Utställningen pågår t.o. m. 22 september. Läs mer på stockholmslansmuseum.se Producerad av Sörmlands museum i samarbete med Hemslojdsföreningen Sörmland, Eskilstuna stadsmuseum och Stockholms länsmuseum.

Sörmlands museum

erbjuder kurser i slöjd och byggnadsvård 2013. Nu är det äntligen dags för en ny sommarsäsong med kurser i slöjd och byggnadsvård. För mer info se bifogad bilaga eller besök sormlandsmuseum.se

NÄSTA NUMMER AV HANDLAGET

Nästa nummer av Handlaget utkommer 16 augusti, manusstopp 4 augusti.

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Kontakta: susanne.duar@duarenergi.se

Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: tuss_boda@yahoo.se. Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Hemslojdsföreningen Sörmland
Marianne Fröberg, ordförande
tel 070-301 68 22
Helgesta, 649 91 Sparreholm
mariannef4@gmail.com
www.slojdisormland.se

Sörmlands Museum
Länshemslojdskonsulent, hård slöjd
Helena Åberg
tel 0155-24 57 27 mobil 0709-46 15 26
helena.berg@dll.se
www.sormlandsmuseum.se

Sörmlands Museum
Vikarierande Länshemslojdskonsulent, textil
Anna-Lisa Persson
tel 076-721 91 11
anna.persson@dll.se
www.sormlandsmuseum.se